

naviĝa

TEKNE, YELKEN VE DENİZ KÜLTÜRÜ DERGİSİ

HAZİRAN'15

Yaz geldi. Haydi denize!

Türkler uluslararası ödüle doymuyor:

Sarp 46, Classic 40, So'mar, in love

Orhaniye çıkışlı bisiklet rotaları Ege'nin huzurlu limanı: Bozburun

Midilli'den dalış noktaları Su sistemleri

Tutyalar ihmale gelmez Farr 280 ve AG 26 mercak altında

Tekne kiralamak için ADB yeterli mi? Motoryatla uzun seyir hazırlık

İkinci el tekneler

Bir ayda Beş ödül

SARP YAT, HENÜZ ÜÇ YILLIK GEÇMİŞE SAHİP OLMASINA RAĞMEN KISA SÜREDE ÇOK HIZLI GELİŞİM GÖSTEREN BİR TERSANE. SON BİR AYDA, ÜÇ AYRI ULUSLARARASI YARIŞMADA ELDE ETTİĞİ TOPLAM BEŞ ÖDÜL DOĞRU YOLDA OLDUĞUNUN EN BÜYÜK KANITI.

YAZI: ŞULE KAYA

Sarp 46

Ödülleri tarih sırasına göre saymakla işe başlayalım. Sarp Yat 18 Nisan'da dünyanın en prestijli ve geniş kapsamlı tasarım yarışması olarak kabul edilen Uluslararası A' Design Ödülleri ve Yarışması'nda altın madalya ile ödüllendirildi. 83 ülke farklı ülkeden şirketlerin katıldığı yarışmada tersane Sarp 46 modeliyle 'Yat Tasarımı' ve 'Yat İç Mekan' kategorilerinde ödüle layık görüldü. Sarp Yat bu ödülle, Türkiye'den bu başarıyı elde eden tek tersane olmayı başardı. Ardından 26 Nisan'da

International Arch of Europe Ödülü geldi. Firma, 116 farklı ülkeden şirketin incelemesi sonucunda bu kalite ödülünü almaya hak kazandı. Ve 15 Mayıs'ta İngiliz Design et al Dergisi'nin verdiği Uluslararası Tasarım Ödülleri'nin tekne kategorisinde Classic 40 ve Sarp 46 yatları ile 40 metre üstü ve 40 metre altında 'En İyi Konsept Yat' ödülleri elde etti. İtiraf edelim bir ay içinde verilen bu ödülleri takip ederken bizim de biraz başımız döndü. Üç yıllık geçmişe sığan bu başarının altındaki sırrı ve tersanenin

hedeflerini, Sarp Yat Tersane Müdürü Emre Şandan'la konuştuk.

Sadece üç yıllık bir tersane olmanıza rağmen son bir aya beş uluslararası ödül sığdırdınız. Mutlu ve heyecanlı olmalısınız.

Evet, kesinlikle. İlk senemizde kuruluşumuza odaklanmıştık. İkinci yıl organizasyonun kalite sistemine uygun olarak yönetilmesi ve kalite sistemlerinin kurgulanıp işletilmesine... Üçüncü senemizde de uluslararası

ödülleri kazanmayı hedeflemiştik. Son bir ayda aldığımız ödüller hepsinde başarılı olduğumuzu kanıtladı.

Sarp Yat olarak önümüzdeki 10 yıl için hedefiniz nedir?

Hedefimiz beş sene içinde Türkiye'nin yat üretiminde ilk üç firmasından biri olmak. İlk 10 senede ise Avrupa'nın en prestijli, güvenilir yat üreticilerinden biri olarak bilinirliğimizi sağlamak. Görüntüde daha çok uluslararası piyasaya odaklanmış durumda olsak da

Alfonso C. Casal (BID), Emre Şandan, Jose E. Prieto (BID), Ünal Şakar (Genel Müdür, Sarp Yat), Federico Neussner (BID), Antonio Martinez (BID) (soldan sağa)

iç pazarla da ciddi derecede ilgileniyoruz ve iletişimde olduğumuz müşterilerimiz var. Ürettiğimiz teknelerin boylarına bakıldığında daha çok uluslararası pazarda kabul görebilecek modeller olduğunu düşünebilirsiniz. Ancak biz kesinlikle tekne boyuna odaklanmıyoruz. İlgimizi çekebilecek, sergilemekten gurur duyacağımız her türlü boyda farklı yatı tasarlamaya ve üretmeye de hazırız. Çünkü bizim yola çıkışımız bu sektöre bir değer katmak üzerinedir. Ayrıca insanların bakmaktan ve kullanmaktan keyif aldıkları, yeni bir yaşam tarzı oluşturmalarına yardımcı olabilecek araçları hayata geçirmeyi ve tasarlamayı amaçlıyoruz. Müşterilerimizin hayalinin gerçekleştiğini görmek ve buna yardımcı olduğumuzu bilmek, bu işteki en önemli motivasyonumuz.

Emre Şandan

Bu ödülleri almanızda başrol oyuncularından biri olan Sarp 46 hangi özellikleriyle bu ödüllere layık görüldü?

Normalde bu boyuttaki teknelerin üst binası alüminyum olur. Sarp 46'nın en önemli özelliği üst binasının kompozit olması. Bu da birçok avantaj sağlıyor. Öncelikle kompozitin hafif olması sebebiyle tekne daha iyi bir stabilite kazanıp denizci bir özellik sergiliyor. Çünkü ağırlık merkezi teknenin dip noktasına yakın. İkincisi kompozit malzemeyle hareketli bir üst bina yapmak mümkün. Alüminyumda bunu yapma imkanınız kısıtlı. O yüzden biz bunu kullanarak üst binamızı daha yenilikçi, daha hareketli hatları olan bir tekne tasarladık. Ve bunu gerçekleştirebildik. Üçüncü olarak da kompozit, alüminyuma göre çok

uzun süre bakım-tutum gerektirmiyor; gerektiğinde de alüminyuma göre çok daha basit bir uygulaması var. Bunlar bizi yenilikçilik anlamında öne çıkaran unsurlar oldu.

A'design ödüllerinde, iç tasarım kategorisinde de ödüle layık görüldünüz. İç tasarımda ne gibi farklılıklar var?

Sarp 46'nın iç tasarımında genç ve yenilikçi bir İngiliz tasarımcı olan Adam Lay'le çalıştık ve olabildiğince doğal malzemeleri tercih ettik. Böylece insanlar kendilerini içerideyken doğadaymış gibi hissedebiliyor. Armatürler Porta Romana ve Taylor Llorente, oturma grupları Minnoti, Giorgetti ve Summit, halılar Ventiqve gibi dünyaca ünlü markaların bizim için özel ürettiği ürünler. Lüksü yansıtan ama bunu abartılı bir şekilde göstermeyen bir çizgi yakaladık. Doğallığı bozmamak adına mürettebat kamarasını da ahşap ve gün ışığıyla besledik.

Sarp 46

Tekneyi gören birçok broker "ben mürettebat olarak bu teknede çalışmak isterdim" diyor. İç tasarım ödülünü de bu özellikler sayesinde aldık.

Sarp 46 ne zaman suya iniyor?

Kasım gibi suya indirme planımız vardı ama şu an Monaco Boat Show için öne çekmeye çalışıyoruz. Monako'nun yanı sıra ABD'de sergilemek için de bir planımız var ancak henüz kesinleşmedi.

Bir de en büyük projeniz Sarp 58 var. Onda ne gibi yenilikler göreceğiz?

Bu teknenin en büyük özelliği ana kamaraya koyduğumuz geniş balkon. Bir de teknenin en alt güvertesinden en üstüne kadar asansör var. Bu sayede engelli ya da yaşlılar da rahatlıkla teknenin içinde hareket edebileceği bir

imkan sunuyoruz. Ayrıca tahrik sistemi tamamen elektrikli, ana makineler yok. Tekne, çok kuvvetli beş adet jeneratör vasıtasıyla hareket ediyor. Bu da tekneyi çevreye duyarlı kılıyor. Sarp 58, dört güverteli bir tekne ve şu an tasarım aşamasında.

Kaliteli üretim

Son bir aylık dönemde bir de International Arch of Europe Kalite Ödülü'nü kazandınız. Bu ödülün bahsedebilir misiniz?

International Arch of Europe ile, sektörlerinde mükemmeliyetçilik, liderlik vasfı, artan pazar payı, olumlu yönde gelişme kaydeden iş sonuçları ile birlikte sürdürülebilirlik özellikleri taşıyan öncü kurumlar ödüllendiriliyor. Biz de 116 farklı ülkeden şirketin incelenmesi sonucunda ödül almaya hak kazandık. Şirketler, 89 farklı kategoride verilen bu ödüle kendi kendilerine aday olamıyor. Onların sizi bulması ya da birilerinin tavsiye etmesi gerekiyor. Bu ödüle layık görülmemizin sebebi de Antalya Serbest Bölgesi'ndeki ISO 9001, 14001 ve 18001 kalite belgelerini, üstelik dünyanın en büyük teknelerinin kalite kontrollerini yapan prestijli klas kuruluşu ABS'den almayı başaran ilk tersane olmamız. Bizim hem tersanemiz hem de ürettiğimiz tekne ABS tarafından denetleniyor. ISO 9001, ürün kalitesini sürekli geliştirdiğimize dair bir belge. 14001 için, üretim sırasında çevreye

duyarlı, emisyonları en aza indiren sistematik bir yaklaşım sergilemeniz ve kendinizi bu konuda sürekli geliştirmeniz gerekli. 18001 de işçi sağlığı ve güvenliğini sağladığınız ve bununla beraber bir sisteminizin olduğu anlamına gelir. Yani biz ürünümüzü hem doğaya saygı göstermek hem de çalışan işçilerimize belli imkanları sağlayarak ve onları geliştirerek üretiyoruz. Bu ödül birçok kategoride veriliyor, biz yat inşa kategorisinde aldık.

Bir yat üretim firmasının uluslararası arenada ön plana çıkabilmesi için en önemli kriter nedir?

Yenilikçi olmak çok önemli. Dünyadaki gelişmeleri takip etmelisiniz. Sonuçta ürettiğiniz bir teknenin tamamlanması iki seneyi bulabildiği için iki sene sonrasının trendlerini de yakalayabilmelisiniz. Bununla beraber sürekliliği sağlamak önemli. Yani imalat yapabilmek ve endüstriyle sürekli iletişim halinde olabilmek. Şirketin finansal dengesi de en önemli kriterlerden biri. Çünkü şu anda dünyaya baktığımızda krizin kaybolduğunu söylesek de aslında etkisini hâlâ birçok noktada hissediyoruz.

Son yıllarda birçok Türk tekne tasarımcısının projesi yurt dışında ödül aldı. Almaya da devam ediyor. Dolayısıyla bu konuda bir yerlere geldiğimizi söyleyebilir miyiz?

Eskiden Türkiye özellikle ürettiği yatlarla bir şekilde ön plana gelirken tasarımlarıyla adından çok fazla söz ettiremiyordu. Bunun da sebebi genellikle yabancı tasarımcılarla çalışılmasıydı. Bu ödüller özellikle son 7-8 senede birçok Türk tasarımcının da trendi yakaladığı, hatta bazılarının kendi trendlerini oluşturduğu anlamına geliyor. Bu tabii ki Türk yat piyasası için çok güzel bir gelişme. Bu demek oluyor ki kısa süre sonra sadece takip eden değil, yeni trendlerin oluşmasına katkıda bulunan bir ülke olacak, kendi trendimizi yaratacağız.

Tasarımın uygulanabilirliği de çok önemli olsa gerek değil mi?

Kesinlikle. Bazen üretilemeyecek bir

Sarp 46

40 Classic

şey tasarlandığında o şey sadece kağıt üzerinde kalıyor. Tasarımın aynı zamanda sahada iyi bir şekilde uygulanması ve gerçeğe dönüşerek müşteri memnuniyetine yansması lazım. Biz Sarp 46'da Tanju Kalaycıoğlu'yla çalıştık ve bu konuda oldukça başarılı olduk.

Bu gibi uluslararası ödüllerin firmaya ya da kişiye getirisi ne oluyor?

Öncelikle çok uzun süre üzerinde titizlikle çalıştığımız proje, sektörün söz sahibi insanları tarafından takdir görüyor. Bu bakımdan çok anlamlı. Ayrıca uluslararası pazarda isminiz duyuluyor. Bu ödüller sonuçta sembolik de olsa teknenin ve firmanın değerine katkıda bulunuyor. Tabii tekne sahibi için de çok önemli çünkü günün sonunda ödüllü bir tekneye sahip oluyor.

Yükselen değer Antalya

Tersanenizin bulunduğu, son zamanların yükselen bölgelerinden biri olan Antalya Serbest Bölge'den bahsedebilir misiniz? Ne gibi gelişmeler yaşandı?

Antalya Serbest Bölge özellikle son 10 yılda ciddi bir gelişme kaydetti. Türkiye'de üretilen ve gurur duyulabilecek birçok projeye imzasını attı. Hem yurt dışından hem de yurt içinden çok ciddi gruplar da buraya yatırım yaptı. Şu an Antalya Serbest Bölge'de uluslararası pazar için bir tane 68, iki tane 63, bir tane

60, bir tane 58, bir tane 50 ve altı adet 46 metrelik tekne üretiliyor. Ayrıca 30 metre ve üstü beş-altı tekne daha var. Geçmiş dönemlerle de karşılaştırsak, Türkiye'de bugüne kadar, aynı anda en fazla projenin üretildiği yer Antalya Serbest Bölge. Yabancılar tarafından resmen büyütle incelenen bir bölgeyiz. Yabancılar da şaşkınlık içinde. Çünkü Avrupa'da büyük bir kriz varken Antalya Serbest Bölge global pazarda çok büyük bir pay sahibi.

Kaç tersane var? Yıllık ne kadar üretim yapıyor?

15-16 tersane var ve yılda 200-300 milyon euro'luk değişen bir üretimden bahsedebiliriz. Burada sadece yat üretilmiyor. İki firma da savunma sanayine imal ediyor. Bunlardan biri de dünya devi Damen. Firmanın 38'inci ve 39'uncu tersanesi Antalya Serbest Bölge'de bulunuyor. Bu tip firmalar ciddi araştırmaların ardından böylesine yatırıma girer. Büyük bir gemi inşaat firması, birçok tanınmış grup şirketi, holdingler ve iş adamları tersane kurmak için Antalya Serbest Bölge'yi tercih ediyorsa bölgenin stratejik önemi olduğunu ve başarılı olduğunun bir kanıtıdır. Bu aslında Antalya Serbest Bölge tersanelerinin iç ve global pazarda bir başarısıdır.

Sıkıntılarınız neler?

Öncelikle 50 metrenin üstündeki bir

yatı denize atmak ve karaya almak için gerekli altyapı çalışması yok denecek derecede. Ve halen burada az önce de saydığım gibi 50 metrenin üstünde yedi-sekiz yat üretiliyor. Bu ay içinde bir tersane 63 metrelik bir yatı denize indirdi. Ancak bunu yurt dışından getirdiği bazı özel vinçler sayesinde başarabildi. Marjinal bir çözümdü ve tersaneye çok yüksek bir maliyeti oldu, bununla beraber pek çok izin almak için zaman ve para harcadı.

Avrupa'da bir tersane olsanız böyle bir yatı ürettiğiniz için bir çok teşvik alırsınız. Ayrıca suya indikten sonra su üstünde yapılacak işler için teknenin bulunabileceği yeterli sayıda korunaklı bir alan bulunmamakta. Bu yüzden bölgemize gelen bazı tamir işleri reddedilmek zorunda kalıyor. Fiyatları 10-60 milyon euro arası değişen ultra lüks megayatlara yapıyorsunuz, tüm dünya Antalya Serbest Bölge'ye imrenerek bakıyor, imalat kalitesi bakımından dünyada isim yapmışsınız ama ne yazık ki gerekli desteği göremiyorsunuz. Bu çok ciddi bir problem.

Bu durum aslında sadece tersaneleri değil, bölge halkını ve yan sanayi üreticilerini, tedarikçileri de ciddi anlamda etkiliyor. Bu problemlerimize çözüm bulursa Antalya Serbest Bölge iki-üç katı daha fazla katma değer oluşturabilecek şekilde çalışırdı.

Sarp Yat hakkında

Antalya Serbest Bölge'de üç yıl önce Eti Şirketler Grubu'nun da sahibi olan Kanatlı ailesinin girişimi ile kurulan Sarp Yat'ta 100 kişi çalışıyor. 10.000 metrekarelik alan üzerine kurulu tersanenin suya inecek ilk teknesi Sarp 46 olacak. Sarp 46'yla ilgili ayrıntılı bilgiyi Ocak 2015 sayımızda okuyabilirsiniz. Tersanenin ayrıca Trawler 28 metre, Sailing 30,30 metre, Sailing 40,40 metre, Classic 40 metre projeleri bulunuyor. En büyük projesi ise Sarp 58. Tersane bugüne kadar iki teknenin refitini de gerçekleştirdi.

www.sarpyacht.com